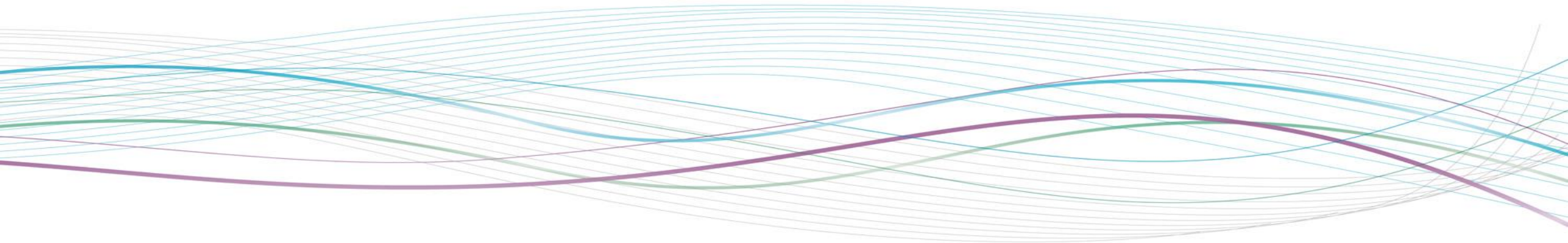

Lastnosti presoj in posebnosti presojanega

mag. Jernej Širok, NAKVIS

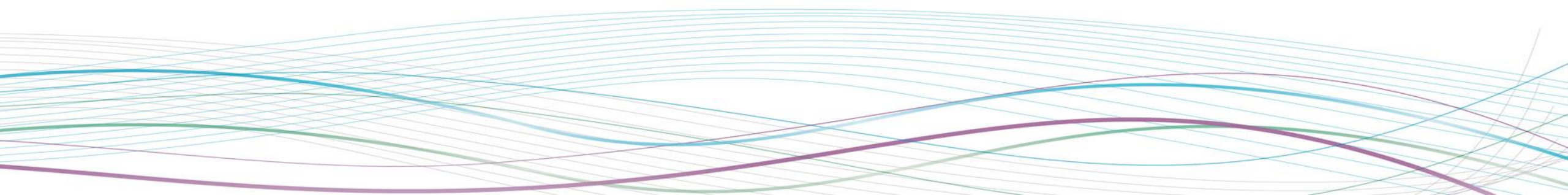
Postavljamo izhodišča za ...

nadaljnji dvig ravni presoj

poglobitev razumevanja presoj in njihovih učinkov

poglobitev razumevanja kakovosti in odgovorno ravnanje z različnimi ideali v visokem šolstvu

uravnoteženo upoštevanje notranjih posebnosti visokega šolstva

Lastnosti presoaj

Trije načini izrekanja o dejanskem stanju imajo velik vpliv na raznolikost ugotovitev in ocen ...

Pogostost obravnav

Kritičnost obravnav

**1. Konceptualni način
(koncepti kakovosti)**

**2. Spoznavni način
(kvaliteta ali kvantiteta)**

**3. Fazni način (pogoj,
proces, končno stanje)**

Določenost obravnav

Odmiki v presojah

Odmiki v pogostosti obravnav

... del za celoto

fazni ...

Odmiki od določenosti obravnav

... k drugi lastnosti, pojavu, stanju

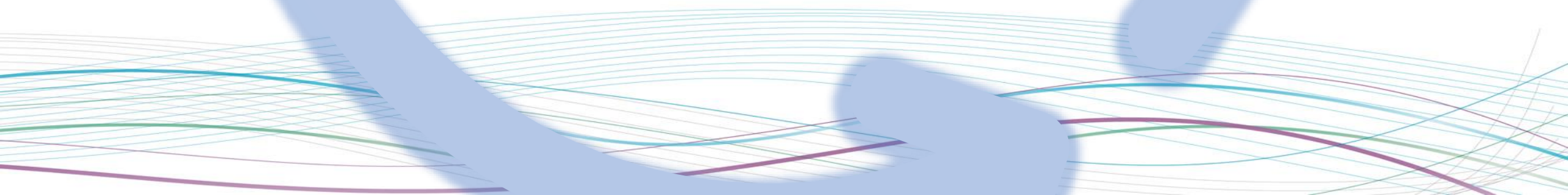
konceptualni ...

časovni ...

Odmiki v kritičnosti obravnav

... z menjavo med kvaliteto in kvantiteto

... s pretiravanjem, napihovanjem podobe

Posebnosti poučevanja

Ravni: kvalifikacijska, socializacijska in subjektifikacijska

Svoboda poučevanja in izbiranja pristopov

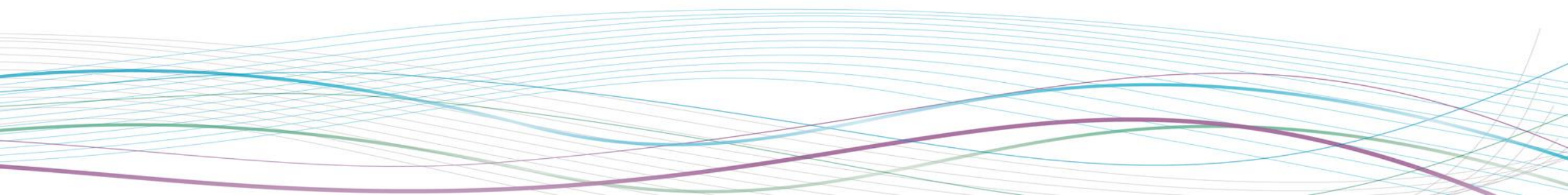
Pristopi: razsvetljenski, kritični, progresivni, poklicni, konstruktivistični, znanstveni ...

Od pristopov **h konceptom kakovosti** ...

Učitelj kot „vzgojitelj“ ali kot „inštruktor“?

Pozornost za kazalnike, zadovoljstvo, učno izkušnjo, zaposljivost, organizacijo ali za omiko in znanstvenost?

Kaj je sploh dobro poučevanje brez misli na pristope k poučevanju in koncepte kakovosti?

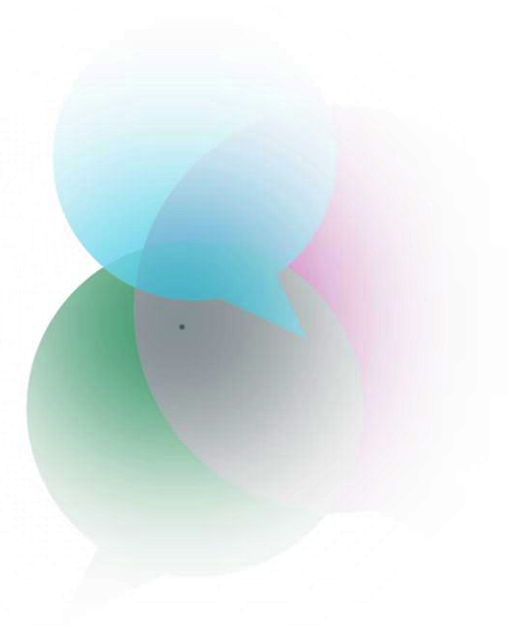
Zunanje presoje poučevanja

Dosedanje zunanje presoje poučevanja

Površinskost in poudarek na objektivnih kazalnikih

Promocija „novih“ tehnik in metod

Večji poudarek na učinkovitosti in na študentskem mnenju, manjši na strokovnem in akademskem

Spremenljivka	Obravnavan.	Kritičnost	Pogoj	Proces	Končno stanje	Ocena kot skladnost
Kakovost poučevanja	56,91 %	17,73 %	54,04 %	19,49 %	26,47 %	47,78 %

Posebnosti stopnje in vrste študija

Predpisi določajo predvsem kvalifikacijsko raven in dopuščajo prepletanje prvin VS in UN študija

Občutljivost presoj za stopnje in vrste študija je **predpisana**

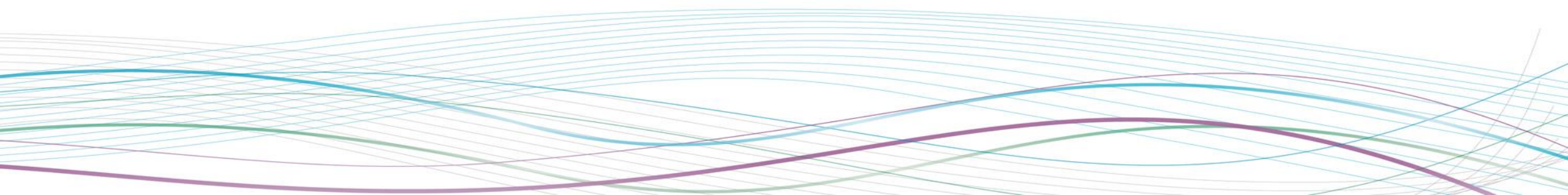
Dosedanje prakse

Pomanjkanje poglobljenih presoj kakovosti študija glede na njegovo stopnjo in vrsto

Občasni spodrsaljaji pri upoštevanju posebnosti stopenj in vrst študija

Potiskanje UN študija v polje specialnega poklicnega usposabljanja

Pomanjkljivo ločevanje med nezainteresiranim, uporabnim ter splošnim in specializiranim študijem

Občutljivost presoj za stopnje in vrste študija

Spremenljivka / skupina (za 32 sprem.)	Obravnavan.	Kritičnost	Pogoj	Proces	Končno stanje	Ocena kot skladnost
Vsebina ŠP glede na stopnjo in vrsto	6,8 %	0,21 %	27,27 %	0 %	72,73 %	54,84 %
S1 - VS (N=65)	51,87 %	1,30 %	20,48 %	24,9 %	54,62 %	53,09 %
S2 – UN (N=159)	49,69 %	-1,22 %	22,15 %	22,45 %	55,4 %	55,74 %
S3 – MAG (N=190)	51,09 %	5,43 %	19,88 %	20,5 %	59,62 %	58,49 %
S4 – DR (N=62)	45,26 %	0,81 %	23,67 %	17,53 %	58,8 %	58,68 %

Disciplinarne posebnosti študija

Kvalifikacija, socializacija in subjektifikacija se razvijajo **znotraj discipline in njene kulture**

Razlike v posredovanju in **ustvarjanju znanja**

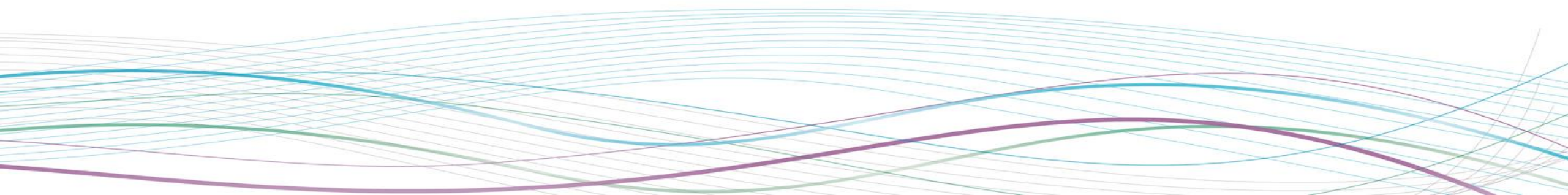
Neobčutljivost predpisov za disciplinarnost in zanašanje na strokovnjake s področja.

Koncepti kakovosti različno vplivajo na vrednotenje disciplinarnosti. Kakovost **predmetnika** je odvisna od:

- pričakovanj in potreb deležnikov
- potreb gospodarstva, kriterijev zaposljivosti in tržne zanimivosti
- odprtosti in prilagodljivosti
- dobre organizacije in postopanja po pravilih
- disciplinarnih pravil

Dosedanje prakse

Pomanjkljiva presoja in upoštevanje posebnosti

Občutljivost presoj za disciplinarnost študija

Spremenljivka / skupina (za 32 sprem.)	Obravnavan.	Kritičnost	Pogoj	Proces	Končno stanje	Ocena kot skladnost
Vsebina ŠP glede na področje in disciplino	13,2 %	-1,65 %	6,25 %	1,56 %	92,19 %	25 %
S1 – Pretežno trde discipline (N=197)	53,05 %	9,68 %	19,82 %	22,2 %	57,97 %	53,54 %
S2 – Pretežno mehke discipline (N=343)	48,21 %	-1,79 %	21,60 %	21,29 %	57,1 %	58,78 %
S3 – Pretežno čiste discipline (N=226)	48,73 %	-1,41 %	21,36 %	21,69 %	56,95 %	57,36 %
S4 – Pretežno aplikativne discipline (N=322)	50,44 %	3,95 %	20,26 %	21,5 %	58,24 %	56,58 %

Institucionalne posebnosti študija

Predpisi pozornost usmerjajo od disciplinarnega ustroja VŠZ k njegovim **upravnim in organizacijskim** posebnostim.

Presoje kakovosti izobraževanja in raziskovanja, pogojev zanju in sistemov kakovosti se **ozirajo navzgor** po organizacijskih ciljih.

Alternativa je širši pogled na VŠZ kot **cehovsko skupnost** s svojo:

zgodovino in tradicijo

občutljivo avtonomijo

disciplinarno usmerjenostjo

družbeno ureditvijo (položaji, razmerja, boji, statusi)

socializacijsko in subjektifikacijsko formacijo študentov

Dosedanje prakse

Poudarek na presoji po organizacijskih ciljih

Poudarek na vključevanju deležnikov

Obravnavava VŠZ kot organizacije

1. Kako bomo uravnavali zunanje in notranje vplive v visokem šolstvu?
2. Bo kakovosti uspelo bolje prisluhniti posebnostim študija oziroma visokošolskega polja?
3. Kako bomo uporabljali koncepte kakovosti – še naprej arbitrarno?
4. Kako bomo uravnavali svetovalno in nadzorstveno funkcijo agencije?

